

Men som tidligere nævnt: Kom med noget konkret, lad os se på det. Der findes regler, lovgivning på området, som fungerer, men derudover er der et område, nemlig IT, man ikke har kigget på tidligere, fordi udviklingen går så stærkt. Lad os indhente udviklingen og beskytte vores børn. Det er så det, vi vil arbejde hen imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Som tidligere meddelt vil afstemningen om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af forespørgeren, hr. Frank Dahlgaard (UP), blive foretaget i mødet torsdag den 16. november 2000.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om udendørs hold af svin.

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 26/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frederik Nørgaard (S):

Lovforslaget, som vi nu behandler, bygger på en enstemmig udtalelse afgivet af arbejdsgruppen om hold af svin.

Arbejdsgruppen har tidligere afgivet udtalelser, som er resulteret i lov om hold af indendørs svin. Det gælder for hold af drægtige søer og gylte i 1998 og hold af smågrise, avls- og slagtesvin i februar 2000.

Formålet med L 61 om hold af udendørs svin er at sikre en bedre velfærd. Det foreslås, at svin, som holdes udendørs, fremover skal have adgang til isolerede og ventilerede hytter med et tørt strøet leje af en vis størrelse, og at drægtige søer og gylte skal have adgang til redebygningsmateriale.

Endvidere foreslås der minimumsarealkrav til aktivitet og til udearealsystemer med miljøgodkendt bund. Svin, som holdes udendørs, skal have adgang til et søle hul, for at de kan regulere deres kropstemperatur og beskytte sig mod solskoldning og insektbid. Hvis svinene

har adgang til et areal, hvor der både er skygge og luftudskifning i de varmeste timer af døgnet, og hvor der er plads til, at alle svinene kan ligge ned samtidig, kan sølehullet erstattes med et overbrusningsanlæg.

Der skal også være adgang til frisk drikkevand mindst én gang daglig, og, i perioder med frost, adgang til halm eller andet, som kan give dyrene mæthedsfølelse og tilgodese deres behov for rodemateriale. Der bliver endvidere mulighed for stadig væk at give grisene en glat ring i trynen. De generelle bestemmelser i dyreværnsloven vil naturligt være omfattet af denne lov.

Loven foreslås sat i kraft den 1. marts 2001, men de bedrifter, hvor der allerede bliver holdt svin udendørs inden lovens ikrafttræden, får en overgangsperiode på 5 år til at opfylde visse krav. Det gælder arealkravene til hytterne, den indvendige højde, isoleringen af hytterne og kravet om ventilationsåbninger og afdækningsmuligheder. Det gælder endvidere arealkravet til udeareal samt krav om søle hul eller overbrusningsanlæg. Overgangsperioden vil naturligt lette erhvervets mulighed for at tilpasse sig de nye krav.

L 61, som ligger i forlængelse af lov om hold af indendørs svin, henholdsvis vedtaget, som jeg nævnte før, i 1998 og februar 2000, vil helt klart medføre, at Danmark, hvad angår velfærd for svin, vil være førende, og det kan på sigt blive en stor fordel for erhvervet.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Karsten Nonbo (V):

Det er rigtigt, som ordføreren sagde, i sidste samling havde vi en lov, som vi populært kaldte loven om indendørs brusebad til svin, og nu får vi så en lov om udendørs swimmingpool, ganske vist benævnt med et fattigere ord, nemlig søle hul.

Venstre er selvfølgelig enig i intentionerne i lovforslaget omkring dyrevelfærd, det skal der ikke herske tvivl om. Derfor vil vores stillingstilkendegivelse til lovforslaget ikke komme i dag. Der er nogle ting, vi vil se kritisk på først.

Når man læser lovforslaget, benoves man af den store detailregulering i § 3, stk. 4, og § 9, stk. 2, omkring arealkrav for hold af svin, henholdsvis på udendørs arealer og i hytter. Man er helt nede på anden decimal i arealkrav og med en vægtinddeling inden for hver kategori på 10 kg eller 20 kg. Jeg ved ikke, om det skal benævnes letvægt og mellemvægt og sværvægt eller hvad.

Så kunne man kalde det flæskesværvægt. Det må give landmanden sved på panden, når han kører lige til grænsen og skal pine svinene ned i en lavere vægtklasse før kontrolvejning.

Selve arealgrænserne undrer mig. Hvorfor kræver en lille gris mindre plads i en hytte end udendørs med miljøgodkendt bund, mens en stor gris kræver mere plads i en hytte end udendørs med miljøgodkendt bund? Prøv engang at sammenligne tallene på arealkravene. I hytterne ændres tallene fra 0,13 m² til 0,85 m², altså næsten trekvart kvadratmeter, men udendørs på miljøgodkendt bund er spændet fra 0,20 m² til 0,50 m², altså ikke engang en tredjedel kvadratmeter. De tal kunne jeg godt tænke mig at bore lidt nærmere i. Umiddelbart kunne man tro, at de var opstået ved dartspil, eller måske er det kejserens nye klæder. Det vides ikke. Det er jeg spændt på at høre nærmere om.

Når vi så har sådan en detaljeregulering, så kan man til gengæld blive bekymret for alt det, der ikke står i lovgivningen i de andre paragrafer, nemlig når man ser på § 4, som omtaler tilstrækkelig højde, § 5 om at ingen svin forhindres i at komme ind, § 6 om at svinenes temperaturkrav skal tilgodeses, og § 7 om ventilation og dimension og indretning af døråbningen.

Der er jo ikke noget sådan fast og specifikt om det. Og det er alt sammen nogle elastiske størrelser. Vil det medføre, at vi efterfølgende får en strøm af bekendtgørelser omkring detaljerede højdemål, termostatstyrede svingdøre eller krav om dørvogter? Det må være interessant at grave i under udvalgsarbejdet.

Og så kommer selve bundforholdene i sølehullerne. Det er der heller ikke nævnt noget om. Nu skal vi jo også passe på, at ikke grisene drukner. Det er værd at bemærke sig i teksten i § 14, og her citerer jeg: »Justitsministeren kan fastsætte regler med henblik på opfyldelse og anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og forordninger om forsvarlig behandling af svin, der holdes udendørs, og om beskyttelse af disse dyrs velfærd.«

Jeg læser sætningen således, at ministeren kan fastsætte regler både i forhold til EU, og også rent danske krav i forhold til beskyttelse af disse dyrs velfærd, og hvis det er korrekt læsning, så er der jo sådan set tale om en bemyndigelseslov, der flytter resten af lovgivningsarbejdet i det her lovforslag over på beslutninger og bekendtgørelser, hvor bemyndigelsen alene ligger i ministeriet. Det kan godt være, at jeg ser spøgelse, men det må vi så have belyst. Spøgelse er jo så

som bekendt ikke så farlige, når de først er belyst.

Det kan godt være, at vi fra Venstres side tilslutter os lovforslaget, hvis ikke det hagler ned med bekendtgørelser efterfølgende. Jeg er godt klar over, at landbruget jo siger ja til lovforslaget. Det kan måske være af frygt for det, som ville være værre, eller også kunne det jo læses sådan, at den her lov i hvert fald i det mindste giver landbruget tilladelse til at være på landet. Det er derfor, man er så begejstret for den.

Det her er tilsyneladende den sidste lov på det område, der hedder hold af svin, og så kunne man så spørge, om vi skal køre videre inden for andre områder. Her tænker jeg på, om vi skal have dyrevelfærdslove om indendørs hold af hunde og katte i lejligheder. Eller hvad med fodringstider for akvariefisk, var jeg lige ved at sige? Hvem ved noget om, om de stakkels dyr svømmer rundt og sulter? Er det ikke på tide at se på alle dyrs velfærd, også de dyr, der fungerer som surrogatforældre og som slås ihjel, når familien tager på ferie? Burde der ikke for såvel hunde og katte som andre kæledyr være en klarere registrering med øremærkning og blodprøver, som vi nu har lavet på området for landbrugshold af grise?

Og så lige til sidst et spørgsmål. Loven gælder ikke på Færøerne, står der, men gælder den i Grønland? Det er der så noget, der kunne tyde på. Vi snakker om lov om hold af svin i hytter. Det er måske så snehytter.

Landmændene ønsker hytterne, og det er da dejligt. Så er vi i hvert fald også fri for at høre nogen byboere, som mange gange siger, at de ikke ønsker de små hytter stående ude på landet, fordi de skæmmer i landskabet. Det er byboerne, der somme tider har en mulighed for at sige ja og nej, ligesom de selv ønsker det, hvor de ikke altid tænker på dyrevelfærden.

Men trods disse lidt muntre bemærkninger går vi ind i et seriøst udvalgsarbejde, hvor vi skal have belyst de her spørgsmål, og vi ser frem til at tage en beslutning senere.

Pernille Sams (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, ikke har mulighed for at være til stede i dag, skal jeg på partiets vegne fremkomme med vores bemærkninger til dette forslag.

Det Konservative Folkeparti er optaget af ordentlig dyrevelfærd og også af at forbedre forholdene for vores husdyr.

Det her lovforslag ligger i forlængelse af forslaget fra sidste samling om brusebade og om rodemateriale for svin, der holdes i stalde. Og ligesom vi mener, at der skal være ordnede forhold for svin, der holdes indendørs, skal der naturligvis også være ordnede forhold for svin, der holdes på friland.

Jeg vil ikke gå dybt i forslaget, selv om jeg kan forstå, at der er andre ordførere, der på dette tidspunkt gør det, men jeg vil sige, at vi har noteret os, at det er et enigt udvalg, der står bag lovforslaget, og derfor vil vi heller ikke her komme ind på alle de detaljer i lovforslaget, som jeg er sikker på vil blive endevendt i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Så vi tager et lille forbehold for, hvad der måtte komme op under udvalgsbehandlingen; men vores udgangspunkt er klart, at vi synes, at lovforslaget er rigtigt og godt.

Anne Baastrup (SF):

Da vores ordfører, hr. Kristen Touborg, ikke kan være til stede, skal jeg læse hans tale op:

Lovens formål er at sikre bedre velfærd for svineproduktion, som foregår udendørs. Efter SF's opfattelse er der behov for at indføre faste minimumsgrænser for dyrevelfærd, også for udegående svin.

Folketinget har tidligere vedtaget minimumsregler for svineproduktion, som foregår indendørs. Resultatet af disse love blev ganske vist ikke så godt, som vi havde ønsket, især fordi overgangsbestemmelserne indebærer, at væsentlige dele af lovens bestemmelser først træder i kraft efter 15 år.

Denne lov er langt mere konsekvent. Overgangsordningen er 5 år, hvilket forekommer at være en rimelig tidshorisont til at udskifte hytterne.

SF finder, at det er nødvendigt, at der stilles krav til hytternes standard og indretning, isolering, ventilation, størrelse, redegbygningsmateriale, tørt leje og let overskuelighed, således at der kan føres et ordentligt tilsyn med dyrenes mulighed for temperaturregulering. Ligeledes er kravet om adgang til sølehul eller andre foranstaltninger af afgørende betydning.

På negativsiden kan nævnes det forhold, at det stadig vil være lovligt at isætte trynering. Der er ingen tvivl om, at tryneringe er et tvangsmiddel, som i høj grad begrænser svinenes naturlige adfærd. Det er da også et spørgsmål, som har været drøftet indgående i årevis bl.a. i forbindelse med den økologiske produktion af

svin; men vi må erkende i lighed med bl.a. Dyrefondet, at det af miljømæssige grunde er nødvendigt at gå på kompromis med det dyrevelfærdsmæssige aspekt. Alternativet vil på nuværende tidspunkt sandsynligvis være, at man i praksis må opgive at holde udendørs svin.

Alt i alt finder SF, at der er tale om væsentlige velfærdsforbedringer, og vi indstiller lovforslaget til forhåbentlig snarlig vedtagelse.

Christian H. Hansen (DF):

Indledningsvis vil jeg sige, at intentionerne i lovforslaget her kan Dansk Folkeparti støtte op omkring. Der er nogle enkelte ting, vi gerne vil have belyst lidt mere under udvalgsarbejdet, inden vi kommer med vores endelige tilkendegivelse – det er bl.a. det, der er beskrevet i lovforslaget omkring arealstørrelser; det er det, der står i § 7 – og så også får en sikkerhed for, at det her ikke ender med at være en bemyndigelseslov.

Men jeg vil også gerne sige, at landbrugets organisationer jo som sagt bakker om omkring det her lovforslag, men jeg tror også, at der er mange af de ting, der er beskrevet heri, som er ganske naturlige ting for den enkelte landmand, noget, som han af sig selv i sin dagligdag forsøger at gøre, nemlig at gøre forholdene bedre for sine egne dyr.

Nu nævnte Venstres ordfører – jeg ved godt, det måske var sagt lidt humoristisk – en lov om hold af indendørs kæledyr, men jeg synes faktisk, at man godt realistisk kunne se på, om der var nogle ting, der kunne gøres bedre her. Der er problematikken omkring løsgående hunde og katte. Jamen det var da også en ting, man kunne tage alvorligt op.

Men som sagt må vi se under udvalgsarbejdet, om vi kan få nogle tilfredsstillende svar på det her og også en forsikring om, at det her ikke er noget, der så fremover kun ligger på ministerens bord, men er noget, som vi kan drøfte bredt i Folketinget.

Helge Bo Jensen (EL):

Da vores ordfører ikke er til stede, skal jeg fremføre Enhedslistens synspunkt på forslaget.

Indledningsvis må man sige, at en lov bør have et formål, og det er svært at se, hvem der egentlig skal etablere sig efter denne her lov, som stiller krav, som er mindre omfattende end dem, der stilles til frilandsgrisene, der produceres efter Friland Food-regler, og de er mindre omfattende end de krav, der stilles til økologi-

ske grise. Og disse to mærker giver ret til en merpris for kødet, hvad man ikke opnår blot ved at følge loven.

Det næste problem er, at loven er blevet alt for ufleksibel, f.eks. at mindstekrav til udeareal gør, at 40-50 svin skal have lige så meget plads som nogle få svin, der f.eks. er tilovers fra et hold af en eller anden grund. Og der bør også være plads til, at man arbejder med mindre flokstørrelser end 40-50 svin, uden at det samlet set giver anledning til større pladskrav. Samtidig vil man spise orner af med kun 3 m², og det hænger ikke sammen.

Det, der kunne bidrage positivt til udendørs hold af svin, ville være, hvis man i højere grad gik ind og stillede krav til kvaliteten af udearealerne i stedet for kun til kvantiteten. Adgang til skygge, adgang til så store mængder halm, at dyrene rigeligt kan vælte rundt i det, kunne være nogle af dem.

Hvis de ufleksible regler i det her forslag ikke erstattes af mere kvalitative krav som foreslået, så er loven ikke blot overflødig, men direkte skadelig, og så må Enhedslisten stemme imod.

Jann Sjørnsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti er positiv over for det fremsatte lovforslag, som jo baserer sig på et udkast fra en enig arbejdsgruppe.

Vi synes, det er udmærket at få lovgivet om dyrevelfærd, og da ikke mindst når det drejer sig om dyrevelfærd i relation til egentlig produktion. Og vi synes, at de minimumsbestemmelser, der fastsættes i loven, og som jo er rimelig præcise, må man sige, faktisk harmonerer meget godt med, hvad vi synes er ret og rimeligt på dette område.

Jeg synes, at det kan være vigtigt under udvalgsarbejdet at få belyst aspektet omkring den bemyndigelse, der er i lovforslaget til ministeren vedrørende anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og forordninger, som har relevans for det her område. Men jeg kan tilsige en positiv udvalgsbehandling fra Kristeligt Folkepartis side, og vi håber med ministerens hjælp at få belyst disse aspekter.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for en meget positiv modtagelse af dette forslag. Som flere ordførere var inde på, er det så det tredje og forventeligt sidste lovforslag, i hvert fald i overskuelig fremtid, på svineholdsområdet.

De tre lovforslag er jo blevet til, efter at vi nedsatte arbejdsgruppen om hold af svin i januar måned 1998, som er en arbejdsgruppe, der har bestået af repræsentanter både for dyreværnsområdet og også fra landbruget samt repræsentanter for henholdsvis Fødevarerministeriet og Justitsministeriet.

Vi tilkendegav allerede under den seneste valgkamp, at vi fra regeringspartierne side ville gøre en større indsats for at sikre dyrevelfærd, når det drejer sig om hold af svin. Nu har vi taget de indendørs hold af svin, og nu er vi så i gang med udegående svin.

Jeg skal ikke her trække forhandlingerne i langdrag, for alle har jo haft lejlighed til at stifte bekendtskab med indholdet i de enkelte bestemmelser, og jeg kan konstatere allerede her ved førstebehandlingen, at der er et meget stort flertal af partier, der har tilkendegivet, at lovforslaget med den balance, der er her, er det rigtige afsæt til en lovgivning for hold af udegående svin.

Hr. Nonbo kom med en række lidt mere morsomme kommentarer til lovforslaget. Dem skal jeg lade være upåtalte, men når hr. Nonbo også ved fremsættelsen af det her lovforslag ikke allerede ved førstebehandlingen kunne tilkendegive Venstres endelige stillingtagen til lovforslaget, så begynder jeg selvfølgelig at få bange anelser, for sådan oplevede jeg det jo også fra Venstres ordfører i forbindelse med det seneste lovforslag om smågrise og slagtesvin, hvor vi jo gik ind og fastlagde en række velfærdsmæssige bestemmelser her.

Og netop lige på det felt tilkendegav hr. Nonbo også, at man ikke ved førstebehandlingen kunne tilkendegive det endelige resultat af Venstres afstemning. Og det endte jo desværre med, at Venstre stemte imod ved tredjebehandlingen. Det er selvfølgelig Venstres eget frie valg at gøre op til sidst, hvad man vil stemme, men jeg håber, at Venstre ikke også ved det her lovforslag, der jo igen har taget landbrugets synspunkter ind i behandlingen, som vi også havde gjort ved smågrisene og slagtesvinene, farer vild i dyreværnslovgivningen.

Hr. Nonbo spurgte, om der kommer yderligere initiativer på dyreværnsområdet. Ja, det kan jeg sige at der gør. Allerede i indeværende samling forventer vi fra regeringens side at kunne fremsætte lovforslag om slagtekyllinger, hvor der jo er et påtrængende behov for at komme med dyreværns- og dyrevelfærdsinitiativer, og hvor vi også har haft en arbejdsgruppe siddende

med repræsentanter fra landbruget, der har med slagtekyllinger at gøre.

Det er et område, der jo lovgivningsmæssigt har påkaldt sig større og større opmærksomhed, dyreværnsområdet og dyrevelfærdsområdet, og det er jo helt naturligt, fordi det er noget, som partierne og i høj grad også befolkningen går op i.

Men med de meget positive kommentarer, der er faldet, og den positive modtagelse, lovforslaget har fået, ser jeg frem til en konstruktiv udvalgsbehandling, og jeg skal gerne bidrage til at afdække nogle af de spørgsmål, hr. Nonbo kom med af mere teknisk karakter, men også dem, som hr. Jann Sjursen tilkendegav gerne at ville have belyst nærmere.

Om vi kan få Enhedslisten med på lovforslaget her må tiden jo vise. Jeg synes, det virkede, som om Enhedslisten havde en helt ganske særlig model for udendørs hold af svin, som skulle presses ned over alle besætninger. Og hvis det er det, som er Enhedslistens kongstanke, at man ligesom har lagt sig fast på én speciel model, så tvivler jeg på, at vi kan komme så langt, at vi også kan få Enhedslisten med. Men nu må vi se.

Det skal i hvert fald ikke skorte på velvilje til at gå ind i en dialog også med Enhedslisten på det her felt. Jeg kunne mærke, at der er stærke kræfter i Enhedslisten med helt specielle standpunkter om, hvordan svin skal holdes udenørs, men vi får se.

Men tak for den positive modtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 25:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets Ombudsmands beretning for året 1999.

Af Retsudvalget.

(Fremsat 31/10 2000 i betænkning fra Retsudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Socialdemokratiet har med tilfredshed modtaget Ombudsmandens beretning for året 1999, og vi vil støtte og stemme ja til beslutningsforslaget om at tage beretningen til efterretning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning går direkte til anden (sidste) behandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.